

**Parlem amb Javier Eiroa, president de la
Asociación de Comunicación y Relaciones Públicas de Córdoba
(per Josep Solà i Parés)**

“L’associacionisme ens permet tenir una bona xarxa professional de contactes i estar al dia dels canvis que es produeixen”

Trajectòria acadèmica i professional

Javier Eiroa Escalada, és llicenciat en Ciències Químiques per la Universitat Complutense de Madrid. Ha realitzat estudis de Doctorat en Biotecnologia i Microbiologia Industrial, a la Universitat d'Alcalá de Henares.

És Especialista Universitari en Protocol d'Estat i Internacional per l'Escola Diplomàtica del Ministeri d'Afers Exteriors, a Madrid; Especialista Universitari sobre la Unió Europea, per la Càtedra Jean Monnet de la Universitat de Còrdova, i Expert Universitari en Comunicació, per la UNED.

Ha treballat en llocs relacionats amb el Protocol en diverses administracions i entitats públiques així com en corporacions locals.

En l'actualitat és Funcionari Civil de l'Estat, destinat al Ministeri de l'Interior. Des de març de 2012, és president de la *Asociación de Comunicación, Relaciones Públicas y Protocolo de Córdoba* (ACRP).

Javier, com i quan comences a treballar en el Protocol i les Relacions Institucionals?

El cerimonial i el funcionament intern de les coses sempre van despertar la meua curiositat. M'atreia la possibilitat d'organitzar activitats tan diverses com poc rutinàries, que poden anar de com ordenar els símbols d'Estat i dels diferents governs autonòmics i municipals, determinar a qui correspon ocupar la Presidència i quina ha de ser la col·locació de les autoritats convidades, la imatge que vol oferir l'acte, l'atenció als mitjans de comunicació, les relacions amb autoritats o col·laboradors, ... i també l'organització de reunions, dinars i sopars (oficials i / o socials).

L'any 1994 vaig tenir ocasió de fer un curs per confirmar si era certa la idea que jo tenia del protocol. Posteriorment vaig continuar formant-me, entre d'altres, a l'Escola Diplomàtica i la Universitat d'Oviedo on vaig anar aprenent de grans mestres i polint els meus coneixements.

Des que l'any 1999 vaig aprovar la meva primera Oposició a un lloc de protocol a la Diputació de Ciudad Real, són molts anys exercint aquesta professió, gairebé sempre en els àmbits oficial i públic.

Defineix Protocol amb una paraula o una frase.

Eina estratègica de comunicació.

Un bon cap / una bona cap de Protocol i Relacions Institucionals ha de ser una persona ...

... amb sentit comú, discreta, reflexiva i resolutiva, organitzada, acostumada a treballar en equip i amb capacitat de lideratge.

Em podries definir quines son les funcions del professional del Protocol?

L'objectiu del protocol, al meu entendre, és vetllar per la imatge de la institució per a la qual treballem. I, per això, haurem de generar confiança a través de l'ordre, de l'eficàcia, de l'harmonia i de la discreció en les relacions de l'entitat amb els seus diferents públics.

Algunes de les tasques per fer-ho són: organitzar actes, vetllar per l'ús correcte dels símbols, organitzar el cerimonial, atendre visites, assessorar el personal, etc. Tot això sense oblidar la dimensió pedagògica; hem d'explicar i fer veure la important contribució del protocol, en les seves moltes facetes, a la vida diària de l'entitat.

Quin consell donaries a la gent que està estudiant Protocol o a la que ara està començant en aquesta professió?

No m'agrada donar consells. Prefereixo orientar els que estan interessats. En primer lloc, em semblen fonamentals actituds personals com la lleialtat, la humilitat i les ganes d'aprendre. En segon lloc, que estudiïn, que absorbeixin i que "processin" tota la formació i informació possible. Sobretot, que analitzin amb esperit crític tot el que caigui a les seves mans: normativa, estudis, actes, situacions i solucions que altres professionals han aplicat, etc. I per acabar, molt important, que siguin discrets.

Quines noves disciplines/àrees/estudis creus que calen per a un bon professional del Protocol del segle XXI?

Res de nou diré si afirmo que el professional de protocol ha de tenir una base cultural molt àmplia. En sentit genèric, crec que és important una formació complementària en idiomes, història, dret, sociologia, psicologia (tècniques de treball en equip, resolució de conflictes i lideratge, ...), comunicació, disseny, noves tecnologies ... fent més èmfasi en les matèries en les que un senti més afinitat en funció de l'àmbit en el qual vulgui orientar la seva carrera professional.

I amb aquest bagatge, podem dedicar-nos (i aprendre) a innovar i a ser creatius en el nostre treball

Tens la impressió que el món del Protocol ha tingut l'evolució que esperaves?

Lamentablement, el mal ús que s'ha fet del protocol en moltes entitats ha fet un dany irreparable a la imatge del Protocol. Corrupteles i malbaratament són l'antítesi del que entenc ha de ser el Protocol.

Pel que fa a la tècnica protocol·lària, l'empenta de les tecnologies ha estat molt beneficiós per a l'evolució de la professió. Però manca estudi i investigació.

Altres qüestions internes al món del protocol, com les dicotomies oficial-privat i protocol vs. organitzadors d'esdeveniments, són gairebé filosòfiques i segueixen encara en debat.

Quina opinió tens del futur del Protocol i les Relacions Institucionals?

Sóc conscient del poc desenvolupament que aquestes disciplines tenen a Espanya i de la mala fama que les acompanyen. Crec que cadascú, des del lloc que ens correspon, hem de donar a conèixer la tasca que fem. A més, mitjançant el treball conjunt i corporatiu podem aconseguir que les associacions actuïn com a lobby, de manera que algun dia puguem ser reconeguts com a veritables professionals.

El que hi hagi un grau específic de protocol és una fita en el camí, però no és, per descomptat, el final del camí. I tampoc és la panacea per tenir bons professionals. Més quan, per ocupar determinats llocs, anomenats "de confiança", els criteris tècnics no són els que prevalen.

El Protocol i les noves tecnologies, creus que fan la feina més fàcil o simplement diferent?

Les noves tecnologies han capgirat enormement a la professió. Les bases de dades, els mòbils, les xarxes socials ... han obert possibilitats, fins fa poc temps impensables, per a l'organització d'actes. En aquest sentit, el treball és més fàcil .

A canvi, crec que la sensació d'autosuficiència i immediatesa han anat en detriment del rigor en la preparació i coordinació dels actes, i fent-nos oblidar el factor humà, essencial en la nostra professió. Afortunadament, no tot és tecnologia.

La normativa, tant autonòmica com estatal, respon a les necessitats actuals? En quin sentit s'hauria de renovar?

És evident que la normativa està totalment obsoleta. En conjunt, resulta incoherent i contradictòria. La societat ha canviat molt des del ja llunyà 1983 i necessitem adaptar la norma a l'escena social i política actual.

Algunes autonomies i corporacions han anat legislant-ho amb intenció d'aclarir la situació i tractar de donar pautes d'organització. Però en general, la meua opinió és que, sigui per decisions conjunturals o per falta d'amplitud de mires, s'han malmès les iniciatives. Hauríem de tenir una normativa bàsica mínima, consensuada, de manera que el protocol no sigui una arma llancívola, sinó un element de concòrdia que serveixi als interessos generals. I a partir d'aquí, permetre un marge de maniobra perquè els professionals puguem aplicar en el dia a dia.

Et sents valorat en el teu treball ?

Com el nostre treball es troba a la rebotiga, el millor que pot passar-nos és que ningú es recordi "del de protocol".

Potser, per la meua manera de ser, crec que la major satisfacció és la de sentir que la feina s'ha fet bé, o el millor possible, i que els assistents han quedat satisfets i se'n van contents.

El prestigi se'l guanya un treballant amb rigor. Però és evident que el reconeixement i, sobretot, el suport "del nostre cap", anima, millora l'autoestima i redunda en la professionalitat. El mateix que les crítiques positives i constructives dels companys de professió.

Reconforta que algunes autoritats o convidats et diguin -gairebé sempre amb alleujament- que no ets un ogre, que s'han sentit còmodes en l'acte i que volen comptar amb tu en successives ocasions .

Ens pots explicar alguna anècdota o situació compromesa que hagi viscut relacionada amb el protocol ?

Tots els que ens dediquem al Protocol hem viscut infinitat d'anècdotes més o menys compromeses.

Recordo un acte de tipus cultural que tenia tots els riscos possibles des del punt de vista protocol·lari. Hi participaven 5 entitats diferents, públiques i privades, amb no molt bones relacions entre elles. Després de moltes -massa- hores de negociació, es va consensuar una taula presidencial.

Arribat el moment de començar l'acte, un dels integrants decideix canviar els rètols i s'asseu en un lloc que no era el pactat. Un instant després, el principal patrocinador, amb un lloc preferent però fora de la taula presidencial, arriba tard a l'acte i es presenta acompanyat de dona i filla, tot i que havia confirmat que assistiria sol.

Les solucions que vaig aplicar formen part del bagatge professional però, en finalitzar l'acte, només hi va haver reconeixements i felicitacions "per com havia sortit tot". Això és l'important, juntament amb haver traslladat el missatge que es pretenia. És fàcil imaginar el profund alleujament que va sentir el que aquí subscriu.

Ens donaries algun consell?

No sóc amic de donar consells, però crec que és fonamental l'associacionisme que ens permet tenir una bona xarxa professional de contactes i estar al dia dels canvis que es produeixen. Animo a tots els professionals i/o interessats d'aquest apassionant món del protocol a què s'integrin en alguna associació i s'impliquin en ella de forma activa.

La clau de tot crec que està en la resposta a la pregunta: "Què estic fent jo per prestigiar la nostra professió?".

Recordem que els professionals del protocol estem per resoldre problemes, no per crear-los.

Alguna cosa més?

Moltes gràcies per l'oportunitat d'aportar el meu granet de sorra a aquesta estimada professió. Espero haver suscitat alguna reflexió sobre el Protocol.
